

Uddrag af diskussion efter KA Pontoppidan's foredrag
i SLS, Tirsdag d. 12 jan 1960.

OK Hervad Jørgensen: Hvad er motiveringen for at de nye grønlandskuttere bygges af stål ?

Foredragsholderen: Den moderne svejsnings høje stade gør, at et stålskrog i dag er lige så modstandsdygtigt som træskrog overfor lokale påvirkninger. Af økonomiske grunde har man derfor valgt stålskroget.

KK Haugsted: Er der mulighed for at de nye patruljefagere kan få nyere typer fremdrivningsmaskineri ? - Jeg tænker på lukkede kredsløb eller gasturbiner.

Foredragsholderen: Orlogsværftet mener at vide, at der i dag ikke findes udeksperimenterede maskiner af denne art, som vil være anvendelige i patruljefagere.

KK Wolfhagen: Spørgsmålet om negativ og positiv kritik har megen betydning. Der diskuteres meget i messerne og langt det meste af denne diskussion er absolut positivt ment - selvom den umiddelbart kan lyde negativ. Jeg håber, at det jeg siger nu, ikke vil blive betragtet som negativ kritik. Det norske Storting og flåden gik imod at modtage 2 Fletcher-klasse jagere, fordi man mente, at de var for store til at ofre på eet bræt. Det samme må gælde for de store minelæggere, vi skal bygge. Jeg forstår at minelæggerne altid skal sejle med fuld krigsminebeholdning i overensstemmelse med betænkighederne ved indtagning af miner i havnene. Da vi formentlig kun kan holde en enkelt under kommando, vil det sige, at vi har alle minerne i een enhed. Der vil sikkert være daglige briefinger i Rostock m.fl. steder om hvor denne ene minelægger befinder sig. Det synes mig at være bedre økonomi, at fordele minerne på flere mindre enheder for eks. på MTB's evt. af Jaguar-klassen, der kan udlægge 26 miner med 40 knob og derefter kan bruges til andre opgaver.

Foredragsholderen: Ved byggeperiodens udløb findes 4 store minelæggere og ikke 2, hvorfor KK Wolfhagens argumentation delvis falder til jorden. Problemet kan selvfølgelig diskuteres, men SVK mener ikke, at man kan få tilstrækkelig minekapacitet i mindre skibe, men tanken er naturligvis også at komme miner i andre skibe end i de egentlige mine-

læggere. Det er tanken at deployere disse minelæggere til deres minelægningsområde, således at minerne kan lægges ved krigsudbrud. De egentlige minelæggere har jo højt beredskab og kan klargøre de miner, der findes ombord. Derfor kan kun disse minelæggere udlægge spærringer med de krævede 6 timers varsel. Når minerne er lagt kan minelæggerne anvendes til supplerende af spærringerne eller til transportopgaver.

KK Petersen: Cost-sharing programmet + det nationale program på 350 mill. kroner giver kun 17 mill. kr. til 1 ubåd.

Under de aktuelle besejlingsforhold i Østersøen, med den dér eksisterende lufttrussel, vil der være stor brug for ubåde. Er det med skelen til det tidligere amerikanske program, hvor der kun figurerer 1 ubåd, at man stadig kun har een på programmet, eller er der andre årsager ?

Foredragsholderen: SVK har kæmpet hårdt for at bevare ubådene i søværnet - kæmpet både med USA og med politikkerne - og under de givne forhold og indenfor det faste beløbs ramme, har det ikke været muligt, at opnå mere end 4 + 1 som i det nuværende forslag.

OK Thiede: Max.-farten for patruljefugerne er 28 knob. Er dette udelukkende af økonomiske grunde ? Foruden den defensive opgave, at beskytte minelæggerne, kan vi jo også komme ud for offensive opgaver.

Foredragsholderen: Patruljefugerne ville blive fuldfede fugere på 3000 tons til 150 mill. kroner, hvis vi krævede højere fart. Derfor er farten begrænset til fordel for artilleriarmering udfra den betragtning, at fugerne vil operere i nærheden af egne baser. Offensive operationer, fjernet fra eget område, er i krigens første tid, indtil vægtskålen til fordel for os vipper, ikke sandsynlige.

KD Hoppe: Da de nyudnævnte løjtnanter i december var hos forsvarsministeren, sagde han at flåden vil få mere skibsmateriel end det i programmet nævnte.

Foredragsholderen: Ja, dette er rigtigt og dette mere skibsmateriel er netop de 12 enheder på SVK's "ønskeseddel".

KK Wesche: I tilknytning til KK Wolfhagens indlæg om minelæggere, tænker jeg mig, at man kunne sætte sig ud over konservative synspunkter og ændre minelæggerens iøvrigt smukke orlogsmæssige ydre, således at de kom til at ligne coastere. Herved ville det blive meget mere vanskeligt at følge minelæggerens færd.

Foredragsholderen: Minelæggere af et mindre "mistænkeligt" udseende

er ikke umiddelbart realisable rent teknisk, på grund af kravet om det store ubrudte minedæk. Skibet skal også kunne anløbe så mange havne som muligt og skal derfor have god manøvre-evne. Denne manøvre-evne vil blive forringet i et coaster-skrog.

KL Bork: Foredragsholderen regnede Triton-klassen med i de 8 PC's på trods af deres mangler. Alligevel er der ikke optaget yderligere 4 PC's på ønskesedlen.

Foredragsholderen: Erstatning for Triton-klassen er opført som ønske, men som sekundært i forhold til MTB'erne og ubådene.

KK Hviid: Ubådene bliver i dag brugt til flere og flere opgaver: Radar-pickets og anti-ubåds ubåde. Hvorfor ikke også bruge ubådene i farvandsovervågningen og i fiskeriinspektionen. I dag er det næsten umuligt at overraske trawlere, der alle har radar og altid har udstationeret et formeligt "Surface raid control ship" til at advare mod inspektionsskibe. Med ubåde kunne man bevare overraskelsesmomentet og samtidig give ubådsbesætningerne en god sømandsmæssig uddannelse i andre farvande end "indre danske". Endelig ville man her have et udmærket argument, der hos regeringen evt. kunne skaffe os en ekstra ubåd.

Foredragsholderen: KK Hviid taler jo for sin egen butik og jeg kan godt forstå, at han gerne vil se ubåde på Færøerne, men så længe de er så få og endda ikke er operative, kan det ikke lade sig gøre.

KL Rodholm: Betegnelsen af 2 minelæggere som "alt på eet kort" er groft sagt, idet en MTB og en minelægger koster nogenlunde det samme. Til gengæld kræver minelæggeren noget større besætning. Dog er det meste af mer-bemandingen forholdsvis ringe kvalificeret personel som værnepligtige og måske nogle få mather.

KK Thostrup: Foredragsholderen nævnte et nyt cost-sharing program. Vil dette blive en fortsættelse af det her beskrevne eller vil det være en over-lapning ?

Spørgsmålet om minelæggerens sårbarhed vil vel iøvrigt ændres efterhånden som luftforsvaret i sund-området overtages af NIKE-batterierne.

Foredragsholderen: Det er SVK's opfattelse, at det næste program, skulle være et supplerende program som godt kunne overlape det nu løbende

KK Wolfhagen: Jeg havde egentlig ventet lidt mere diskussion efter mit oplæg om minelæggeren. Det var ikke ment lokalt, men mere generelt som et langsigtet diskussionsgrundlag vedrørende sammensætningen af

flåden og om hvorvidt man bør beholde den afbalancerede flåde. I ekstreme tilfælde kan nogle af flådens bestanddele blive så små, at de forsvinder, og måske bør man i det nye cost-sharing program tage hensyn hertil.

KL Bork: Jeg synes alligevel, at det havde været rigtigt at medtage patruljejagerne blandt de primære ønsker, bl.a. fordi de på planen anførte skibe sammenlagt kun koster ca. 155 mill.kr. Hvis det nye cost-sharing program også skal være på ca. 300 mill. kr. ville der jo være plads til - ihvertfald - nogle af patruljejagerne.

Foredragsholderen: Triton-klassens erstatning er et ønske.

KL Broberg: Vil man ved et evt. nyt cost-sharing program gå videre med de nuværende typer; med f.eks. patruljejagerne, der i 1965 vil være forældede, og kunne man ikke på en eller anden måde blive orienterede om de nye skibes formål, anvendelsesområder, m.v. ?

Foredragsholderen: Jeg mener at jeg har gjort rede for patruljagerernes anvendelse m.m. og SVK er af den opfattelse, at man må have en enkelt type, der ikke er kraftigt specialiseret. -

Nye programmer vil være med samme typer, med eventuelle ændringer som følge af udviklingen, hvorfor bl.a. kun 2 patruljagere er gennemarbejdet. Jeg mener ikke at spørgsmålet om anvendelse af skibene er noget problem, det mener jeg at have gjort rede for i foredraget.

KK Clausen: I tilslutning til Berlingske Aftenavis' indlæg, vil jeg gøre opmærksom på, at det, der er fremkommet i aften har været ukendt for mange og jeg vil håbe, at den interne informationstjeneste må blive udvidet.

Foredragsholderen: En nyhedstjeneste i søværnet er et højt ønske, men stadig vil aviserne komme først med informationer fra politisk side.

SL Garde: Skal cost-sharing midlerne anvendes her i landet, eller kan der købes materiel, f.eks. gasturbinebåde i udlandet ?

Foredragsholderen: Cost-sharing pengene kan ikke anvendes i udlandet, da aftalerne forudsætter bygning på danske værfter.

Formanden takkede foredragsholderen, hvorefter mødet hævedes.